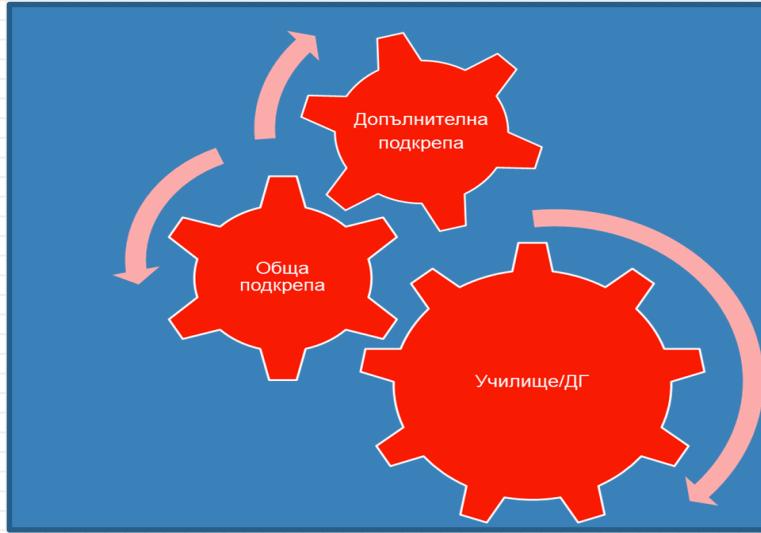

Функции на ЕПЛР, приобщаваща среда

Координатор

Родител

Учител

Социална
услуга

Психолог

Помощник на
учителя

Ресурсен учител

РЕПЛР

Логопед

ЕПЛР

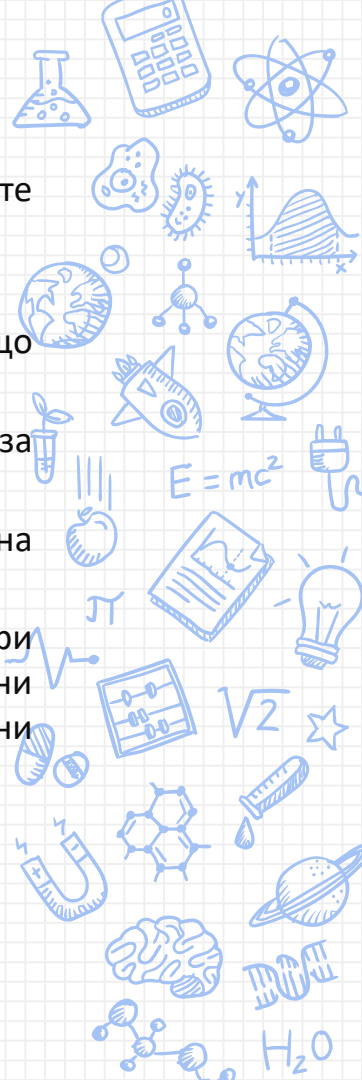
Екипи за подкрепа за личностното развитие

- Екипът за подкрепа за личностно развитие в детската градина или училището се създава със **заповед на директора** за конкретно дете или ученик - със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.
- В състава на екипа **задължително** участват психолог и/или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да участва ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти според индивидуалните потребности на детето или ученика. В екипа може да се включват представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

ФУНКЦИИ НА ЕПЛР

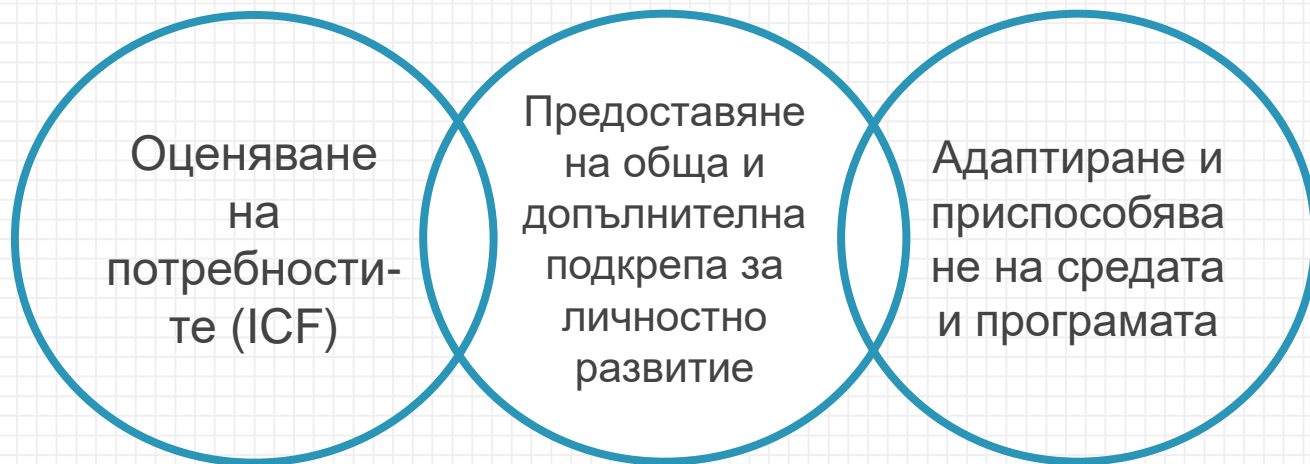
- определя необходимия инструментариум за извършване на оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика и определя правила за работата си;
- проучва документите и информацията за детето или ученика;
- обсъжда проведената оценка и наблюденията на всеки член от екипа и формулира общо решение за предоставяне на допълнителна подкрепа в протокол от заседанието;
- информира директора на детската градина или училището за взетото решение за предоставяне на допълнителна подкрепа;
- определя **вида и формата** на обучение на детето или ученика въз основа на оценката на индивидуалните му потребности;
- до **един месец** от извършването на оценката на индивидуалните потребности при необходимост разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми по един или повече учебни предмети за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изяви дарби

- до един месец от извършването на оценката на индивидуалните потребности разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми за ученици със специални образователни потребности и с множество увреждания; в случай че учениците се обучават в центрове за специална образователна подкрепа, индивидуалните учебни планове и програми се разработват в сътрудничество между училището и центъра за специална образователна подкрепа;
- проследява напредъка в развитието на детето или ученика два пъти през учебната година и при необходимост внася промени в плана за подкрепа и в индивидуалните учебни програми след информирано писмено съгласие на родителя, **който е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на детето или ученика**;
- изготвя доклади за дейността на екипа до директора на детската градина или училището, съответно в 7-дневен срок след края на първия учебен срок и в 10-дневен срок след края на втория учебен срок на учебната година.

Ключови компоненти в ПО

ОЦЕНКА НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА ДЕТЕТО И УЧЕНИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

- Оценката на индивидуалните потребности на дете или ученик е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.
- Оценката на индивидуалните потребности е функционална и се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие, създаден за конкретно дете или ученик.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.1.07
„Включващо обучение“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд,
на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Владимир Радулов
Мица Цветкова - Арсова
Неда Балканска

**Методика за оценка
на индивидуалните потребности
на деца и ученици
с множество увреждания**

Ръководство за учители, психолози, логопеди,
рехабилитатори на слуха и говор, социални педагози

Проект
„Включващо обучение“
2013

Европейски съюз

Оперативна програма
„Развитие на човешките ресурси“

Проект BG051PO001-4.1.07
„Включващо обучение“

Европейски социален фонд

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Ваня Матанова • Екатерина Тодорова
ИНСТИТУТ ЗА ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ И РАЗВИТИЕ

РЪКОВОДСТВО

за прилагане на методика за оценка
на образователните потребности
на децата и учениците

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-4.1.07
„Включващо обучение“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд,
на Европейския съюз

Европейски социален фонд

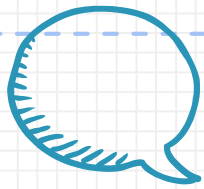
Анелия Гърбачева

**Методика за функционална
оценка и работа с деца
с умствена изостаналост
и аутистичен спектър
на развитие**

Ръководство
за учители, психолози,
логопеди, рехабилитатори на
слуха и говор, социални педагози,
асистент-учители

ICF-CY!

Международна класификация
на функционирането на
човека, увреждането и
здравето.

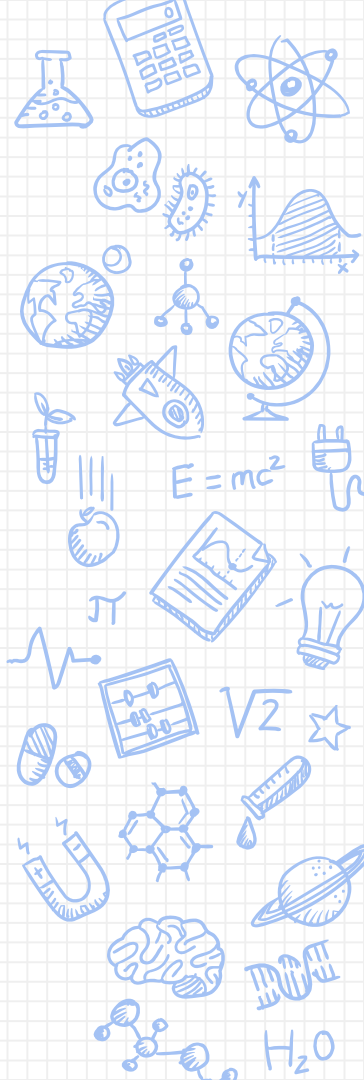
ИЗИСКВАНИЯ ЗА СРОКОВЕ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОЦЕНЯВАНЕТО

- Оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците, за които има индикации, че са със СОП, се извършва в срок до 3 месеца от началото на учебната година, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни.
- Оценката може да се извършва и по всяко друго време през учебната година, ако се установи необходимост от такава оценка. Прилагат се горните срокове и продължителност.
- Оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците с изявени дарби, в риск и с хронични заболявания се извършва съобразно спецификата на всеки отделен случай, но не по-късно от 3 месеца от установяване на необходимостта от извършване на оценка.

ОЦЕНКАТА

За извършването на оценката родителят представя следните документи:

1. заявление до директора;
2. статуси от проведени предварителни изследвания и консултации - психологични, логопедични, медицински, както и становище от специален педагог - при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето или ученика;
3. всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на детето или ученика, включително документи от детската градина, при наличие на такива;
4. протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването - при деца и ученици с хронични заболявания.

Чл. 199. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2020 г., в сила от 27.10.2020 г.)

Дейности по чл. 189 и чл. 190, ал. 3 от ЗПУО може да се извършват от разстояние в електронна среда при представено заявление от родителя на детето или ученика до директора на детската градина или училището, съответно от директора на детската градина или училището до директора на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, и на документите по чл. 71, ал. 3, 5 и 6.

Обща подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения – включване на отделни ученици в дейности, като:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин
- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове
- **логопедична** работа с учениците

Дейностите се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни деца или ученици, които срещат затруднения в обучението

ВИДОВЕ ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

• **Краткосрочна** е подкрепата, която се предоставя за определено време в процеса на предучилищното и училищното образование:

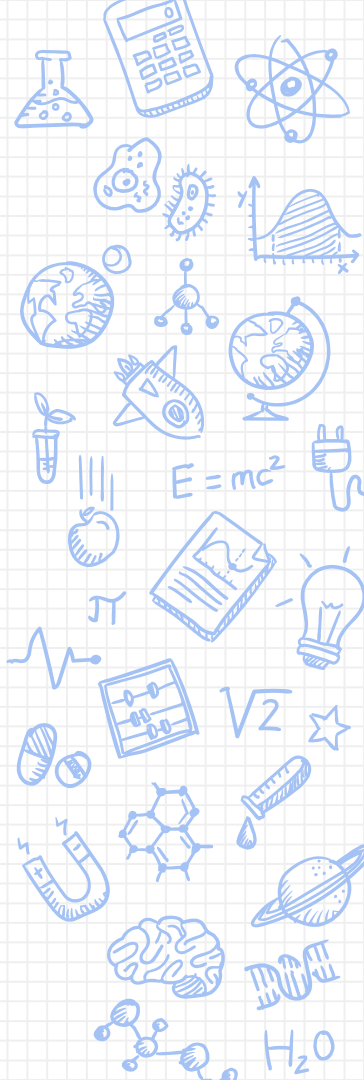
- за деца или ученици със СОП - от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;

- за деца и ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в училище в сътрудничество с отделите за закрила на детето;

- за деца и ученици с изявени дарби - от минимум една учебна година; в началото на всяка учебна година се оценява необходимостта от предоставяне на такава подкрепа до края на съответния етап от степента на образование;

- за деца и ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на детето или ученика.

- **Дългосрочна** е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на детето или ученика в детската градина или училището

Какво включва?

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане

Улеснения за НВО и ДЗИ

Директорът на училището заявява пред регионалната комисия за организиране и провеждане на националното външно оценяване и пред регионалната комисия за организиране и провеждане на държавните зрелостни изпити в регионалното управление на образованието, съответно по [чл. 61](#) и [94 от Наредба № 11 от 1 септември 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците](#) (ДВ, бр. 74 от 2016 г.), необходимите **разумни улеснения** за учениците, които имат нужда от такива, за да участват в националното външно оценяване и в държавните зрелостни изпити.

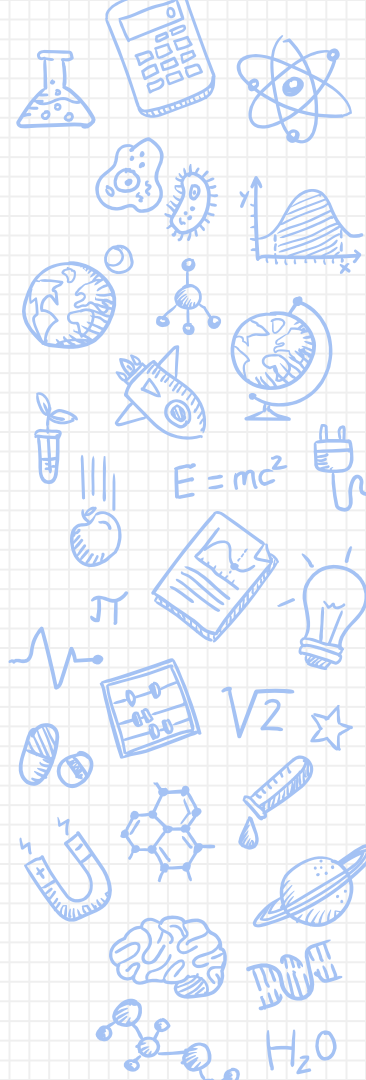
• **Улесненията може да включват:**

1. осигуряване на удължено време за провеждане на изпита;
2. провеждане на изпита с помощта на материали на брайлов шрифт или на уголемен шрифт, с помощта на компютър или на компютър със синтетична синтезаторна реч или провеждане на устен изпит;
3. осигуряване на учители консултанти;
4. самостоятелна зала по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие.

Допълнителни разпоредби към НПО:

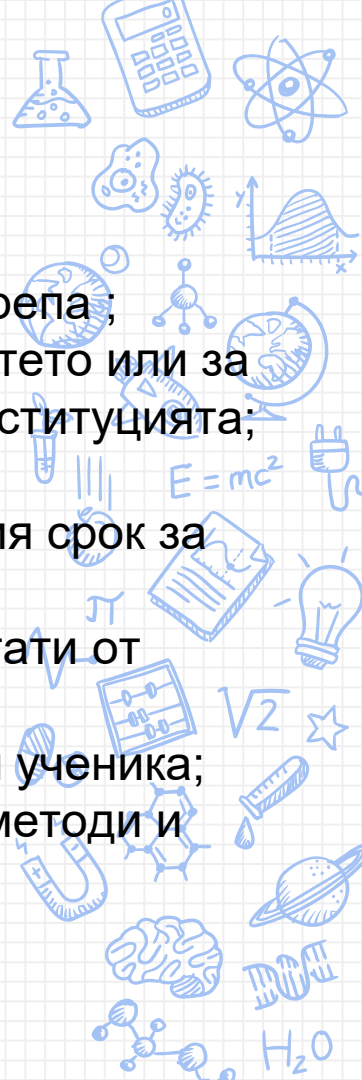
8. "Разумни улеснения" са всякакви необходими и подходящи модификации и приспособления, които не водят до непропорционално или неоправдано обременяване на околните, когато такива са необходими във всеки конкретен случай, за да се осигури на човека с увреждане признаването или упражняването на всички права и основни свободи наравно с всички останали по смисъла на Конвенцията за правата на хората с увреждания.

-
- Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира от детската градина и училището чрез [план за подкрепа](#) по чл. 187, ал. 3 ЗПУО, изготвен за дете или ученик.
 - Родителят се запознава с плана за подкрепа на детето или ученика, като му се предоставя копие от него при поискване.
 - Родителят е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на детето или ученика.

План за подкрепа

1. целите, задачите и конкретните дейности за допълнителна подкрепа;
2. описание на възможностите, силните страни и потенциала на детето или за включване и участие в образователния процес и в дейността на институцията;
3. определяне на вида и формата на обучение;
4. определяне на вида на допълнителната подкрепа и на конкретния срок за предоставянето ;
5. определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на детето или ученика;
6. определяне на начини за оценяване на напредъка на детето или ученика;
7. определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;

8. определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;

9. описание на екипната работа с детето или ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;

10. описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с децата и учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие;

11. определяне на часовете за ресурсно подпомагане - за дете или ученик със специални образователни потребности.

Родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с плана за подкрепа на детето или ученика, като му се предоставя копие от него при поискване.

НАРЕДБА № 24 ОТ 10 СЕПТЕМВРИ 2020 Г. ЗА ФИЗИЧЕСКАТА СРЕДА И
ИНФОРМАЦИОННОТО И БИБЛИОТЕЧНОТО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕТСКИТЕ
ГРАДИНИ, УЧИЛИЩАТА И ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО
РАЗВИТИЕ

Чл. 24. (1) Помещенията и пространствата в първа и втора учебна зона включват класни стаи, кабинети, езикови лаборатории и зони за отдих.

(2) Сградите на училищата трябва да разполагат и с отделни помещения за кабинети или обособени зони в общо помещение, **свързани с подкрепата за личностно развитие на учениците - кабинет/зона на логопеда, кабинет/зона на психолога, ресурсен кабинет/зона за ресурсно подпомагане и др.**

Кои са елементите на приобщаващата среда?

Осигуряването на приобщаваща среда е една от основните съставки на приобщаващото образование

- Достъпна среда /физически достъп и информационен и комуникационен достъп/
- Екип за подкрепа за личностното развитие.
- Подходящи методики
- Планове за подкрепа
- Необходимост от допълнителна образователна и терапевтична подкрепа
- Учебни програми по специалните учебни предмети

